

PROJEKTDIREKTIV

GROW

with smart GREEN opportunities in Västernorrland

Titel:	PROJEKTDIREKTIV GROW WITH SMART GREEN OPPORTUNITIES IN VÄSTERNORRLAND		
Projekt:	GROW with smart green opportunities in Västernorrland	Idnr:	"[ID-nummer]"
Beställare:	Västernorrlands kommuner näringslivskontor		
Version:	1,0		
Skriven av:	Gungerd Johnsson Grip	Datum:	2016-01-25
Godkänd av:	Näringslivscheferna i Västernorrland	Datum:	2016-02-01
Projektwebbplats:	www.harnosand.se		
Medverkande andra kommuner	Härnösand, Kramfors, Timrå, Sollefteå, och Örnsköldsviks kommuner		

Innehåll

1	Inledning	4
2	Bakgrund	4
2.1	Miljö- och hållbarhetsarbete ger tillväxt- nu mer än någonsin.....	4
2.2	Naturreсурter och förädlingsindustri ger utländska investeringar	5
3	Omvärld samverkan	7
3.1	Erfarenheter från förstudie och tidigare projekt.....	7
4	Koppling till regionala näringslivet	8
4.1	Naturreсурter – Vår styrka	8
4.2	GROW with smart GREEN opportunities in Västernorrland	9
4.3	Effektiva investeringar	10
5	Mål och resultat	12
5.1	Projektets syfte, mål och strategi	12
5.2	Förväntat resultat vid projektavslut.....	12
5.3	Förväntade effekter på lång sikt.....	13
6	Målgrupper	13
7	Organisation	13
8	Arbetsätt	14
9	Beställare	14
10	Utgångspunkter	15
11	Intressenter	15
12	Beroenden	15
13	Tidsplan	15
14	Aktiviteter	16
15	Resurser	17
16	Kostnader och finansiering	17
16.1	Kostnader	17
16.2	Förslag på finansiering	17
17	Övertagande och acceptans	18

Relaterade dokument

Version	Datum	Benämning	Beslutsinstans
[Version]	[Datum]	[Benämning]	[Beslutsinstans]
[Version]	[Datum]	[Benämning]	[Beslutsinstans]

1 Inledning

Att främja energieffektivitet och arbeta för ökat antal investeringar

Genom Lissabonfördraget blev investeringar ett av EU:s behörighetsområden inom ramen för dess gemensamma handelspolitik, och EU fick i uppgift att arbeta för "en gradvis avveckling av restriktionerna i den internationella handeln och i utländska direktinvesteringar". I dessa förhandlingar skriver EU att det är viktigt att avtal också innehåller kapitel om hållbar utveckling.

Ett ökat fokus på miljö- och klimatfrågorna, har växt fram som reaktion på händelser som sker runt omkring oss i världen. Inte minst COP21 i Paris har fått stor uppmärksamhet. Olika katastrofer som översvämningar, oljeläckor, smältande isar och kemikalieutsläpp och avlöser varandra och ställer krav på att vi måste agera.

"Klimatförändringarna påverkar oss på olika sätt och skapar behov av energieffektivisering och andra nya lösningar". (RUS Västernorrland)

En hållbar utveckling är en ödesfråga för vår allas framtid och satsningar på miljö, klimat och socialt ansvar blir av allt större strategisk betydelse för företagens lönsamhet i framtiden. Klimatavtalet som tecknades december 2015 i Paris av 190 länder världen över styrker detta. Hållbarhet kommer ha en betydande påverkan på tvären hur näringslivet utvecklas genom hela leverantörkedjan.

För att möta upp detta behöver Västernorrland arbeta för (nedan regionen) främja hållbara utländska investeringar i de goda tillgångar till förnybar energi som regionen har. Ökade utländska investeringar i alla led relaterade till regionens tillgångar bidrar både till en ökad energieffektivitet lokalt som globalt men även till en bättre regional tillväxt med ett rikare näringsliv som följd.

Projektet syftar till att skapa en gemensam plattform och påbörja utformningen av ett hållbart IPA (Investment Promotion Agency) där kommunerna i regionen med samlad kraft kan erbjuda ett samlat koncept som gör regionen till ett förstaval som attraherar investerare och etableringar med intresse för smart och hållbar utveckling.

2 Bakgrund

2.1 Miljö- och hållbarhetsarbete ger tillväxt- nu mer än någonsin

Sedan den globala finanskrisen 2008, följt av ekonomisk instabilitet, har Europa bevittnat en nedgång i utländska investeringar. Trots detta ogynnsamma läge, är Sverige fortfarande attraktivt för utländska investerare på grund av dess kvalificerade arbetskraft, innovationskapacitet och landets attraktiva affärsklimat.

Under de senaste 25 åren har det hänt mycket med hållbarhetsarbetet inom näringslivet men det är angeläget att öka fokus än mer och förankra, prioritera och kommunicera miljöarbetets vikt till långsiktiga och strategiska satsningar i regionen för att bidra till det framtida hållbara samhället och näringslivets lönsamhet. För dagens företag handlar det om, regioners och medborgares ökade klimatengagemang och dess medvetna konsumtionsval, som gör att konsumenter i allt högre grad efterfrågar produkter som är mer gynnsamma ur miljösynpunkt. Därför avtalar många företag frivilligt om att minska energianvändningen eller förbättra produktionen ur miljösynpunkt. Företag och branscher stimuleras också att utveckla hållbara produkter och tjänster. Vi måste därför bidra till att skapa förutsättningar som kan innebära möjligheter till utveckling och framtidssäkra affärer.

Sammanfattning och Exempel på hållbarhetsarbete de senaste 25 åren

- Miljö har blivit en av flera viktiga komponenter i företagens hållbarhetsarbete.
- Ansvar i leverantörskedjan har blivit ett nyckelord. Produkternas miljöprestanda är ofta en konkurrensfaktor.
- Transparensen ökar och många företag publicerar detaljerade hållbarhetsredovisningar, bland annat enligt riktlinjerna i Global Reporting Initiative (GRI).
- Hållbarhetsfrågorna är frågor som vandrat upp på både högsta företagsledningens och styrelsens bord. Insikten om att dessa frågor är allt viktigare för företagets lönsamhet och rykte har ökat betydligt.
- Branschsamarbeten kring miljöanpassning av produkter och utveckling av nya produkter är vanliga. Det kan exempelvis röra sig om nya användningsområden för skogsråvara för tillämpningar av grön kemi.

2.2 Naturresurser och förädlingsindustri ger utländska investeringar

Västernorrland är ett ledande industri län med en industri som står stark med hög konkurrenskraft med en exportinriktad ekonomi. Emellertid släpar länet efter många andra svenska regioner genom att inte ha en aktiv plan avseende att främja utländska investeringar till länet. Detta är en stor nackdel då utländska direktinvesteringar (FDI) (Foreign Direct Investments) bidrar till tillväxt och sysselsättning. Utmaningen ligger i att inspirera potentiella företag/branscher att se regionens fördelar ur investeringsperspektiv. Regionen behöver främja inte bara olika rådgivnings- och utvecklingscentra utan också att fokusera på ett stödsystem som kan underlätta för företag att etablera sig för skapa mervärden genom förnyelse.

Efterfrågan på grön energi gör att Västernorrlands län har goda förutsättningar att öka andelen förnybar energi från bland annat biobränsle, vindkraft och solenergi.

Sveriges nyantagna exportstrategi *) visar att utländska företag bidrar till ökad konkurrens och tvingar svenska företag att anpassa sig och öka sin produktivitet. Utländska företag bidrar också med nya idéer, kapital och nätverk som spiller över på svenska företag och ökar deras innovationskraft. Särskilt i organiserade klustersamarbeten med hög kunskapsnivå ger utländska företag nya stimulanser. Även joint-ventures och andra strategiska partnerskap mellan svenska och utländska företag är en form av investeringar som stärker den svenska konkurrenskraften när det leder till ökad verksamhet i Sverige.

En investeringsfrämjande verksamhet förutsätter att information om svenska lagar, regler och förhållanden finns lätt tillgänglig. Men eftersom att investeringar sker i en lokal miljö behövs ett nära samspel mellan olika aktörer i Västernorrland. Som ett gott exempel beskriver Tillväxtverket detta när det gäller etableringen av Facebook i Luleå. ** De beskriver också hur etableringen präglades av en internationell företagskultur och hur ett högt och modernt teknikinnehåll genererar en förbättrad mångfald av arbetstillfällen, vilket underlättar ungdomars och utlandsföddas inträde och integration på arbetsmarknaden. Investeringen i Luleå är ett tydligt exempel på hur en internationell etablering med ett *grönt behov* har gett upphov till en omfattande dynamisk utvecklingsprocess som inkluderar både nationellt och lokalt näringsliv i flera branscher. Miljöfrågor och tillgången till miljövänlig energi spelar stor roll vid etableringar idag. Miljömedvetenhet hos kunder gör att företag vill förknippas med förnyelsebar "grön" energi, vilket är ett viktigt lokaliseringsargument.

Vår region har, inte minst, genom tillgången till vattenkraft och en allt mer vindkraftbaserad energi stor betydelse för kommande lokaliseringsbeslut. Det lokala näringslivet får också fördelar med att fler internationella stora företag kan agera draglok och generera affärsmöjligheter både regionalt och lokalt.

Att gemensamt arbeta för utländska investeringar med fokus på grön hållbar miljöutveckling skulle starkt bidra till att *stimulera näringslivets eget ansvarstagande i lokala och regionala utvecklingsprocesser och få fler företag, företagsnätverk och organisationer att bredda sina marknader och nationella och internationella aktivitetsytor*, vilken är av en länets utmaningar. En framtida investering med högt teknikinnehåll skulle även bidra till att minska *"könssegregeringen inom näringsliv och arbetsmarknad samt höja arbetskraftsdeltagandet och öppna för nya lösningar "* ***.

*) *Ur Sveriges exportstrategi från september 2015*

**) *Tillverksverkets rapport Etableringen av Facebooks europeiska datacenter i Sverige och Luleå "Ur Västernorrlands Regionala utvecklingsstrategi RUS 2011-2020 sid 10*

***) *RUS Västernorrland*

3 Omvärld samverkan

3.1 Erfarenheter från förstudie och tidigare projekt

Med detta som bakgrund vill kommunernas näringslivskontor i Västernorrland eftersträva ett fördjupat och effektivare samarbete för att bidra till fler utlandsinvesteringar med fokus på grön energi. Länets kommuner har därför under senaste året både genomfört en förstudie med syfte att effektivisera samarbetet, samt påbörjat arbetet med utländska kundkontakter med fokus på etablering av datacenterhallar i projektet Big Green Data. Västernorrland har i denna verksamhet under drygt två år jobbat för att attrahera datacenteretableringar till länet. Under dessa år har man byggt upp ett stort nätverk och man har kunnat inhämta kunskap om bland annat branschens trender. En tydlig trend just nu hos de allra största IT-företagen är hållbarhet med fokus på förnybar energi. Google som är en av de allra största IT-företagen i världen har de senaste åren investerat ca 10 miljarder i projekt inom förnybar energi som vind-, sol- och vattenkraft. Bland annat köper de, och ingår långsiktiga avtal med, svenska vindkraftsparker för att förse sitt datacenter i Finland med elektricitet. De har som mål att använda 100 % förnybar energi. Det gäller även för Amazon och Apple.

Microsoft har gedigna investeringar i vindkraft. Facebook har som mål att öka andelen förnybar energi för sin verksamhet från dagens 14% till 25%. De gör inga investeringar där energimixen består av annat än förnybar energi. Dessa är endast ett urval av de allra största bolagen som projektet kartlagt. De är de som går före och visar vägen för alla andra.

Erfarenheter från dessa tidigare projekt och förstudier visar tydligt att ett erbjudande ska vila på en grön plattform med dessa hörnstenar:

- Regionen kan idag erbjuda 100 % förnybar energi, en energimix som är mycket attraktiv för utländska IT-företag.
- Regionen har en stor produktion av vatten- och vindkraft, där Sollefteå är Sveriges näst största producent av vattenkraft. Vi har också ett antal aktörer verksamma inom solenergi.
- Regionen har ingått strategiska partnerskap med energibolag som har som affärsmodell att ta till vara på spillvärme från datacenter.
- Regionen samarbetar med vindkraftsaktörer, som tillsammans erbjuder partnerskap i vindkraftsparker till investerare.

Syftet i tidigare arbete har varit att påbörja en gemensam färdplan i insatser som vi gemensamt kan göra för att locka och utveckla hållbara utländska investeringar i regionen. En gemensam regional plan krävs för att arbeta effektivt och aktivt i frågor som rör internationell positionering med fokus på hållbarhet.

Det är viktigt att samordna investeringar, göra prioriteringar och marknadsföringsaktiviteter. Att gemensamt ta tag i utmaningar vi har, utifrån

en avsaknad av ett starkt gemensamt hållbart kundanpassat varumärkesarbete är utmaningen vi ser i ett kommande arbete.

Bakgrundsperspektivet till den förenade insatsen finns även hämtat från *Västernorrlands RUS 2011-2020*. I en komplex och snabbföränderlig värld gäller det för såväl företag som samhällsplanering att ha strategisk förmåga att se hållbara handlingsalternativ för att kunna utvecklas positivt i såväl den nära som längre bort liggande framtiden. Behovet av samverkan och helhetssyn poängteras därför allt mer i allt fler sammanhang.

Förstudien har visat att ingen av kommunerna har någon specifik enhet eller medarbetare som arbetar med FDI. I några fall är medarbetare vid näringslivskontoren delvis involverade i att stötta företag (svenska och utländska) att etablera sig i regionen, dock delar samtliga uppfattningen att arbetet i hög grad fokuserar på svenska bolag. Fyra av sju kommuner har nämnt att man erbjuder vissa tjänster till utländska bolag men att detta sker mer eller mindre reaktivt, först när man blir kontaktad av investerare. Tre av kommunerna är inte involverade i FDI över huvud taget.

Vi saknar därmed förståelse för det faktiska arbetet med internationell marknadsföring och bearbetning av potentiella investerare. Inte minst det att lyfta fram regionens överflöd av naturtillgångar som en outnyttjad potential inom bioenergi och vindkraft.

Överlag finns det dessutom mycket begränsad kunskap om de utländska företag som redan har etablerat sig i regionen och hur de arbetar för en ökad hållbarhet och energiandvändning. Ett annat problem som ofta berörts i förstudien är avsaknaden strategisk fokus. Regionen är i behov av bättre fokus tillsammans med en strategi för sin industri, vilket ställer krav på såväl tydlighet som uttalat åtagande i arbetet med att skapa en ny grön inriktning. Ett mer formaliserat nätverk för FDI-arbete skulle sannolikt hjälpa till att skapa ett ökat engagemang i arbetet att marknadsföra regionen som helhet, snarare än den egna kommunen.

4 Koppling till regionala näringslivet

4.1 Naturresurser – Vår styrka

I den SWOT-analys som gjordes under förstudien har vi identifierat våra styrkor och svagheter som investeringsregion. En av de största styrkorna är som tidigare skrevs ett överflöd av naturresurser som en outnyttjad potential inom bioenergi och vindkraft. Västernorrland har också en exportinriktad industri, en hög kompetens inom datahantering, processindustri och energi samt en besöksnäring på frammarsch. Vi har dessutom en stor tjänsteproducerande näringsliv med flera myndigheter och universitet med tillhörande innovationssystem, många inom grön energi. Utländska investerare kan därför dra nytta av den kompetens och teknik som finns inom våra olika kluster och forskningsinstitutioner, i synnerhet inom clean tech, ICT och biovetenskap.

”Utöver dessa finns det en blomstrande landsbygd till följd av många nyetableringar inom de gröna näringarna, som förser länet med närproducerade och giftfria livsmedel, fossilfria drivmedel och andra typer av allt mer efterfrågade service- och turismtjänster. I världsarvet Höga kusten skyddas unika naturvärden som samtidigt skapar mervärde för turism, näringsliv och rekreation. Bland de många aktörerna finns exempelvis Kramfors kommun, som tillhandahåller livskvalitet i form av arbetstillfällen och kulturupplevelser genom satsningar inom turismnäringen. I de urbana miljöerna finns välbesökta parker, stadsodlingar, gröna tak och kommunala beteshagar med stor biologisk mångfald som följd. Sundsvall och Örnsköldsvik är exempel på föregångare inom föroreningsfria, grönskande och täta stadskärnor. I städerna blomstrar centrumhandeln med bland annat lokalodlade livsmedel. Stora gemensamma satsningar på smartare kollektivtrafiklösningar har gjort att allt fler väljer bort bilen till förmån för gång och cykel. Härnösand har utvecklat ett grönt levande centrum och välanpassade kollektivtrafiklösningar som förser kommunen med miljövänliga transportmedel.”*)

Dessa styrkor tillsammans med möjligheter som t.ex. ett stort antal utländska exportföretag i regionen som skulle kunna verka som dörröppnare för ytterligare investeringar eller investerare, skulle kunna innebära att vi relativt snabbt skulle kunna vara mogna för att formalisera ett IPA (Investment Promotion Agency) med fokus på hållbar affärsutveckling under ett kommande projekt.

4.2 GROW with smart GREEN opportunities in Västernorrland

Fram till idag har Västernorrlands kommuner haft ett ganska reaktivt förhållningssätt till investeringsfrämjande. Man har genomfört ett fåtal aktiviteter av ad-hoc karaktär samt tillhandahållit en viss service i samband med etableringar men dessa insatser saknar strategisk fokus och samordning baserat på en mer långsiktig plan för tillväxt. Svenska regioner i allt större utsträckning har börjat tillämpa en mer målinriktad och avancerad strategi för att attrahera utländska direktinvesteringar, i huvudsak genom att fokusera på ett begränsat antal strategiska sektorer.

Framgångsrik investeringsfrämjande kräver en tydlig strategisk inriktning. I stället för att gå ombord på ett brett investeringsfrämjande program, måste Västernorrland vara smarta och begränsa sig i sin strategi. För att möta ett ökat klimatengagemang och se investerares behov och krav bör internationell positionering fokuseras mot länets mest framgångsrika och starka sektorer, som t.ex. skog, IT, Clean Tech och besöksnäringen.

En strategisk samverkan mellan dessa områden och en samverkan mellan forskning, privat och offentlig sektor gynnar affärsmöjligheter och företagande inom energi- och miljöteknikområdet.

*)Ur rapport *Miljömål och miljömålsarbete Västernorrland 2015:09*

Länsstyrelsen har genom det regionala utvecklingsansvaret möjlighet att stödja projekt som bidrar till minskad klimatpåverkan. Projektstöd har bl a getts till verksamheter som utnyttjar skogsråvara för energiutvinning. Exempel på organisationer som fått stöd är SP Processum i Örnsköldsvik, Åkroken Science Park i Sundsvall och Mittuniversitetet. Det är viktigt att bygga olika typer av regionala nätverk inom området och på andra sätt få aktörer att samverka. Det finns idag ett nätverkssamarbete med företagare via det regionala energikontoret och det pågår ett utvecklingsarbete för samarbete med fastighetsägare och små och medelstora företag. Det finns också all anledning att ta vara på möjligheterna att utnyttja EU:s regionala fonder för särskilda satsningar inom området.

4.3 Effektiva investeringar

En satsning på utländska investeringar med fokus på grön energi kan bidra till att uppnå klimatmålen samt lyfta och stärka konkurrenskraften i Västernorrland.

Förut de energimässiga vinsterna är andra potentiella vinster av FDI flera:

Direkta effekter

- Inflöde av kapital
- Nya arbetstillfällen
- Tekniköverföring
- Teknisk (grönt) know-how
- Access till globala värdekedjor
- Kompetensöverföring

Indirekta effekter

- Ökad export
- Ekonomisk diversifiering
- Ökad konkurrenskraft
- Uppsving för FoU och Innovation
- Kvalificerad lokal arbetskraft
- Utveckling av lokal industri
- Stärkta kluster

Utländska investeringar betraktas som 40 % mer produktiva jämfört med inrikes investeringar, vilket höjer produktiviteten* på den inrikes marknaden avseende resurser, produkter och tjänster. Dessutom står utlandsägda företag i Sverige, för nästan hälften av Sveriges totala export.

Ett arbete för att främja en hållbar utlandsinvestering får därmed en gynnsam effekt på regionens export. Detta har också i olika studier visat sig leda till fler arbetstillfällen, och påverkan på den lokala/regionala ekonomin. (ex. investeringen i Luleå) Dessutom syns indirekta effekter i form av följetableringar, förändringar i sökmönster/söktryck till högre utbildningar, en förändrad regional attraktivitet utåt samt en utvecklad intern självbild.

Det skulle även leda till ett förbättrat fokus på att utveckla och ”sälja in ” regionala kluster samt främja kontakterna mellan medelstora företag och utländska investerare.

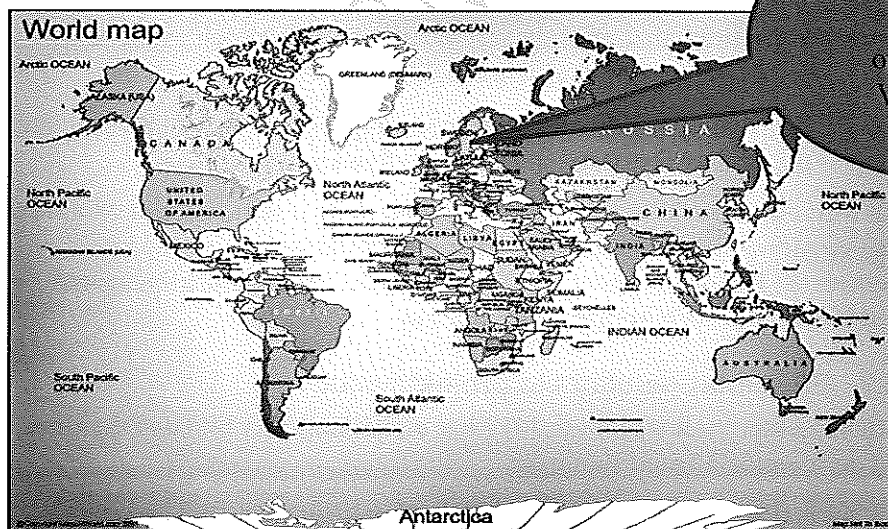
På regional nivå är regioner och kommuner ansvariga för att verka för hållbar ekonomisk tillväxt. Då FDI har en positiv påverkan på ekonomi och

tillväxt motiverar detta oss att gemensamt börja arbeta med en ny strategi med fokus på hållbara investeringar som kan ge oss bäst effekt i flera olika avseenden i vår region. Detta kommer att bli det centrala uppdraget i kommande ansökan om stöd till ett projekt "GROW with smart GREEN opportunities in Västernorrland"

I avsaknad av ett starkt hållbart gemensamt varumärke, samordnande prioriteringar med grönt fokus och marknadsaktiviteter kommer näringslivskontoren i länet vilja genomföra ett konkret projekt under 3 år.

Syftet är att samordna och koordinera investeringsfrämjande aktiviteter mellan de olika kommunerna för att nå målet om fler internationella investeringar med grönt perspektiv till länet. Detta kommer leda till utveckling av både produktion och användande av förnybar energi som leder till positiva hävstångseffekter avseende regionens konkurrensfördelar, som t.ex. kluster och infrastruktur.

Utifrån länets gemensamma utvecklingsstrategi och via regionalfondens insatsområde 4 ser vi möjlighet att uppnå detta. Projektets mål ligger helt i linje med programmets mål om att om att främja etableringar och investeringar genom aktörsamverkan. Relationsbyggande, tålmod och uthållighet är hörnstenarna som kommer att vara i fokus under det fortsatta arbetet.

*Earth Institute (2009), Handbook for Promoting Foreign Direct Investment in Medium-Size, Low-Budget Cities in Emerging Markets, New York: Columbia University

5 Mål och resultat

5.1 Projektets syfte, mål och strategi

Syftet med kommande projekt är att skapa en gemensam plattform och påbörja utformning av ett hållbart IPA (Investment Promotion Agency).

Kommunerna inom länet ska erbjuda ett samlat koncept som gör regionen till ett förstaval som attraherar investerare och etableringar med intresse för smart grön hållbarhetsutveckling.

Målet är att främja hållbara utländska investeringar som ska bidra till ökad energieffektivitet regionalt, nationellt och globalt. Önskad energieffektivitet uppnås genom både företagens egna satsningar på grön energi, samt som sekundär effekt via etableringarnas geografiska placering i närheten av regionens gröna produktion.

För att nå målet ska vi strategiskt arbeta för:

- En bättre helhetsyn i arbetet med att positionera Västernorrland och vårt överflöd av gröna naturtillgångar i ett varumärke, allt för att stärka kännedomen om regionen internationellt.
- Kraftfulla affärsframgångar inom exempelvis en växande energi- och miljöteknikbransch
- Förbättrad resursanvändning genom att fokusera på att attrahera investeringar högt upp i värdekedjan, avseende hållbar innovation, kvalificerade arbetstillfällen och konkurrenskraft.
- Förbättrad, mer effektiv service till potentiella och existerande utländska investerare.
- Minskat dubbelarbete och eliminering av dubbla kostnader relaterat till investeringsfrämjande i respektive kommun.

Ett formellt samarbete skulle kunna förstärka en internationell positionering och en utomeuropeisk marknadsföring. Insatserna bör bygga på en gemensam hållbar identitet och synliggöra de starka naturtillgångarna, företags- miljö- och kompetensmiljöerna.

5.2 Förväntat resultat vid projektavslut

När projektet avslutas i mars 2019 har ett hållbart IPA bildats i regionen med ett definierade klusterbildningar.

Vi har lyckats positionera Västernorrland och vårt överflöd av gröna naturtillgångar i ett varumärke, allt för att stärka kännedomen om regionen internationellt.

Kommunerna har fått en förståelse för det faktiska arbetet med internationell marknadsföring och bearbetning av potentiella investerare. Därigenom har befintligt näringslivs och kommuners drivkraft att generera utländska affärer ökat, och därmed uppmuntrats ta ett större ansvar för en **smart-, inkluderande och hållbar tillväxt.**

Projektet ska ha haft kontakt med ett stort antal utländska investerare och andra intressenter. Av dessa beräknar vi att minst fyra stycken antingen har, eller inom kort kommer, att etablera sig i regionen. Arbetet har även medfört att ytterligare prospekt ligger i planeringsfas.

5.3 Förväntade effekter på lång sikt

Målet på sikt är att arbeta för att både bidra till att nå klimatmål och samtidigt främja utländska etableringar och investeringar till länet.

Genom att implementera denna färdplan, kommer Västernorrland ha en mer proaktiv och målinriktad strategi till FDI koncept, med förbättrade servicenivåer till befintliga och potentiella investerare, vilket bör leda såväl till bättre klimat som till ökade investeringar och sysselsättning i länet.

Detta kommer att generera nya internationella företag som ökat regionens konkurrenskraft, stärkt det lokala entreprenörskapet och skapat ökad internationaliseringsvilja hos små och medelstora företag i hela regionen. En satsning på utländska investeringar med fokus på grön energi kan bidra till att uppnå klimatmålen samt lyfta och stärka konkurrenskraften i Västernorrland.

Ett arbete för att främja en hållbar utlandsinvestering får därmed en gynnsam effekt på regionens export. Detta har också i olika studier visat sig leda till fler arbetstillfällen, och påverkan på den lokala/regionala ekonomin. (ex. investeringen i Luleå) Dessutom syns indirekta effekter i form av följetableringar, förändringar i sökmönster/söktryck till högre utbildningar, en förändrad regional attraktivitet utåt samt en utvecklad intern självbild.

Det skulle även leda till ett förbättrat fokus på att utveckla och ”sälja in ” regionala kluster samt främja kontakterna mellan medelstora företag och utländska investerare.

6 Målgrupper

Målgruppen för aktiviteterna är potentiella investerare inom de verksamhetsområden som projektet identifierar, som t.ex. skog, IT och besöksnäring. Andra målgrupper är befintliga viktiga företagsgrupper och andra klusterbildningar verksamma inom dessa områden.

7 Organisation

Projektet är ett samarbete mellan 5 av länets kommuner och länsstyrelsen. En styrgrupp ansvarar för att följa upp projektets resultat och utveckling samt fattar beslut om avvikelser från projektplanen. Projektet styrs av en styrgrupp bestående av representanter från kommunerna och deltagande företag, samt adjungerande expertstöd.

Projektet leds av en projektledare i nära samarbete med kommunernas näringslivschefer. Utöver detta anställs investeringsrådgivare samt administrativ personal under projekttiden.

Projektledare är direkt underställd styrgruppen och ansvarar för att projektet drivs och genomförs enligt angivna direktiv, mål, budget och tidsplan. Huvuduppgiften är att ansvara för planering och förstudiens aktiviteter genomförs enligt ansökan så att projektets mål nås. Projektet ska även ha en extern kvalitetsgranskare. Projektledaren har till sitt förfogande en projekt ekonom på deltid samt kommer investeringsrådgivare och projektadministratör rekryteras till projektets arbetsgrupp.

8 Arbetssätt

Erfarenheter från det tidigare projekt och den förstudie vi tillsammans gjort i länet, ger en bra bas för ett projektupplägg fram till mars 2019. För att lyckas hålla ihop ett projekt och samarbeta mellan sju kommuner krävs att samtliga parter känner stor delaktighet i projektet och dess olika delar. Därför har vi organiserat projektet så att varje kommun avsätter tid till projektarbetet. Dessa ingår som en central del av projektets innersta arbetsgrupp.

En resultatinkriktad samverkan kommer att vara en framgångsfaktor. Projektledare och projektmedarbetare kommer att arbeta över kommungränserna och vara organisationsöverskridande i projektet. Projektets alla resurser ska ses som gemensamma, vilket innebär att resurserna kompetensmässigt och arbetsuppgiftsmässigt ska komplettera varandra samt fördelas behovsstyrt.

Ett eventuellt detaljplanearbete leds, genomförs och beslutas hos respektive kommun i enlighet med rådande rutiner. Den innefattar praktiskt arbete hos samhällsbyggnadsförvaltning och politiska beslut i ansvarig nämnd/kommun.

Arbetet i projektet kommer till stor del bestå av uppsökande kontakter både internationellt och nationellt.

En viktig del av projektet är att ha goda kontakter med de sektorer i regionen som vi identifierar som mest framgångsrika, som t.ex. Skog, IT, Clean Tech och Besöksnäring. En strategisk samverkan mellan dessa områden och en samverkan mellan forskning, privat och offentlig sektor ska gynna affärsmöjligheter och företagande inom energi- och miljöteknikområdet.

För att åstadkomma allt detta krävs ett transparent arbetssätt där god kommunikation är en avgörande ingrediens.

9 Beställare

Västernorrlands kommuners näringslivskontor och näringslivschefer

10 Utgångspunkter

Projektets åtgärder är inriktade på att skapa energieffektiva lösningar för att åstadkomma en mer hållbar utveckling. Således är det horisontella kriteriet gällande miljö och ekologisk hållbarhet tydligt i centrum i insatsområdet.

Att även aktivt arbeta för att förändra i branschspecifika hierarkiska strukturer är viktigt. Att få in nya perspektiv och kompetenser är nödvändigt för att bredda perspektiven inom energisektorns verksamhet och kan vara en direkt avgörande faktor för hållbar tillväxt.

Att nå ut till presumtiva investerare och företag gällande energianvändning och hushållning av våra naturresurser är också viktigt för att EU:s energieffektiviseringsdirektiv ska kunna realiseras.

Projektet ska utgå från den förstudie som är genomförd i länet under 2016.

Projektet ska också utgå från Västernorrlands antagna RUS 2011-2020, samt Mellersta Norrlands Operativa program inom målet för sysselsättning och tillväxt 2014-2020.

Projektet ska ta lärdom av TVV's rapport 0170 kring etableringen av datacenter i Luleå.

11 Intressenter

Projektets intressenter är kommunernas näringslivsenheter/bolag, Business Sweden, MIUN (Mittuniversitetet), Energibolag, Åkroken science center, fastighetsägare, privata företag som kommer att leverera andra tjänster i samband med etableringar samt övrigt lokalt och regionalt näringsliv.

Projektet kommer även att samarbeta med befintliga och kommande regionala strukturfondsprojekt som t.ex. Digital kompetens BRON och Åkroken Businesspark VINK.

12 Beroenden

Projektet är beroende av förmågan att attrahera högt kvalificerad engagerad personal med stor kompetens kring grön energi, internationella kontakter och marknadsföring.

13 Tidsplan

Projektet startar i och med ett godkännande från deltagande kommuner i länet och inlämnande av projektansökningar ansökningar till länsstyrelsen och strukturfonderna ca 2016-03-10 och pågår fram till 2019-03-01

14 Aktiviteter

Marknadsföring och kommunikation

- Framtagning av varumärke
- Framtagning av marknadsföringsverktyg och material, t ex hemsida, trycksaker, video, plattformar för sociala medier
- Regelbundna utskick av nyhetsbrev och pressreleaser
- Genomförande av guidade turer i regionen med nyckelaktörer såsom journalister, politiker, organisationer m fl.
- Lansera ett ambassadörsprogram nationellt och internationellt.
- Delta i prioriterade event inom respektive affärsområde i Sverige och utomlands.

Identifiering av investerare

- Bygga upp en databas av företag inom respektive affärsområde, samt beslutsfattare inom dessa
- Nå ut med framtaget erbjudande till investerare genom olika kanaler: email, telefon, sociala medier, möten och events.
- Boka möten med prospekt.
- Implementera ett CRM-system.
- Bygga nätverk för att komma åt investerare. T ex Business Sweden, Handelskammaren, det lokala näringslivet m fl.
- Organisera säljresor med förbokade möten.

Försäljning och leadsgenerering

- Utforma och använda skräddarsydda erbjudanden inom respektive affärsområde.
- Bygga upp nätverk ex. energikluster och starta en relationsbaserad försäljningsprocess.

Investerar-service

- Bygga upp en funktion som kan ta emot och besvara förfrågningar
- Bygga upp en "one-stop-shop" vid etablering. Dvs EN kontaktyta för investerare för service kring lagstiftning, finansiering, uppstart av bolag, analyser, fastigheter mm
- Identifiera kontaktytor till investerare mot partner, kunder, finansiering, marknadskunskap.
- Bygga upp ett nätverk med bl a myndigheter och utbilda dessa i FDI för att bygga upp servicen för investerare.

Aftercare

- Bygga upp en funktion som vårdar befintliga etableringar.

15 Resurser

- 1 st Projektleddare/Investeringsrådgivare 100 % i tre år.
- 1 st Investeringsrådgivare på 100 % i tre år.
- 1 st Investeringservice/Kommunikation på 100 % i två år.
- 1 st Projektkonom 20 % i tre år.
- 1 st Kvalitetsgranskare extern resurs (ingår i Extern sakkunskap).

16 Kostnader och finansiering

16.1 Kostnader

Kostnadsslag	2016	2017	2018	Total
Beskrivning personal PI= Projektleddare Inv=Investeringsrådgivare Ek= Projektkonom InvS= Investeringservice	PL 100 % fr. 1603 InvR 100 % fr. 1604 Ek.20 % fr. 1603	PL 100 % InvR 100 % Ek.20 % InvS 100 %	PL 100 % InvR 100 % EK.20 % InvS 100 %	
Extern sakkunskap	1 319 897	1 194 618	1 128 186	3 642 701
Resor o logi	250 000	350 000	450 000	1 050 000
Schablonkostnader / pers	431 068	696 538	696 538	1 824 143
Indirekta kostnader	216 160	349 281	349 281	914 722
Personal	1 010 000	1 632 000	1 632 000	4 274 000
Off. nedlagd kost tid	240 083	347 917	340 573	928 573
MIUN tid	50 000	50 000	50 000	150 000
Handelskammaren tid	30 000	30 000	30 000	90 000
SUMMA	3 547 208	4 650 353	4 676 577	12 874 139

Löner Projektleddare/Investeringsrådgivare + Investeringsrådgivare + Investeringservice + Projektkonom	4 274 000
Extern sakkunskap Säljfrämjande åtgärder, (Deltagande i evenemang, utställningar, seminarier och köp av tjänster Framtagning av prospekt, digitalt innehåll, databaser och trycksaker)	3 642 701
Resekostnader resor internationellt plus inrikes resor	1 050 000
OH kostnader personal lagstadgade arbetsgivaravgifter, kollektivavtalade pensioner samt avtalsförsäkringar för hela arbetsmarknaden	1 824 143
Indirekta kostnader kontorslokaler, kontorsmaterial, Kontorsservice, kopiering, reception, registratur och arkivering	914 722
Privat medfinansiering i tid Handelskammaren	90 000
Offentlig medfinansiering i tid Mittuniversitetet	150 000
Tid Kommuner ca 10 % tjänst + styrgruppsmöten etc	928 573
Total	12 874 139

16.2 Förslag på finansiering

Finanseringen utgörs av egna resurser från vart och ett av länets näringslivskontor/bolag. Därutöver stöd från Länsstyrelsen Västernorrland och EUs Regionala strukturfond, samt även ev. privat finansiering.

Finansiär	2016	2017	2018	TOTAL
EU 50 %	1 773 604	2 325 176	2 338 289	6 437 069
LSt 25 % kontanter	886 802	1 162 588	1 169 144	3 218 535
Ftg Eon kontanter	33 333	33 333	33 334	100 000
Kommuner kontanter	533 386	701 338	715 238	1 949 962
Kommuner i tid	240 083	347 917	340 573	928 573
MIUN tid	50 000	50 000	50 000	150 000
Handelskammaren tid	30 000	30 000	30 000	90 000
Total	3 547 208	4 650 353	4 676 577	12 874 139

Fördelad finansiering per kommun/år enl. % SKL kommuninvånare 2013					
Kommun		Fast belopp	Rörligt belopp	Totalt	Per/år i snitt
Härnösand	18%	150 000	214 279		121 426
Ö-vik	41%	150 000	492 842		214 281
Kramfors	14%	150 000	171 423		107 141
Sollefteå	14%	150 000	171 423		107 141
Timrå	12%	150 000	149 995		99 998
Totalt		750 000	1 199 962	1 949 962	

Finansiering per kommun/år fördelad över projekttid, anpassad efter budgeterade kostnader.				
Kommun	2016	2017	2018	Totalt
Härnösand	99 644	131 019	133 616	364 279
Ö-vik	175 841	231 209	235 792	642 842
Kramfors	87 921	115 605	117 897	321 423
Sollefteå	87 921	115 605	117 897	321 423
Timrå	82 060	107 898	110 037	299 995
Totalt	533 386	701 338	715 238	1 949 962

17 Övertagande och acceptans

Projektet levererar en slutrapport till samtliga finansiärer efter projekttiden slut.